

WONEN + RECREATIE

PAMFLET

Vrijheid is een eindeloze bijeenkomst. Deze titel van een boek over directe democratie in Amerika had net zo goed de titel van de vierde kennisavond kunnen zijn. Het lijkt alsof in het Middag-Humsterland en het Reitdiepgebied altijd wel ergens in een kerk, buurthuis of woonkamer wordt vergaderd.

Nienke Vellema van Groninger Dorpen vertelt over de dorpsvisies die her en der worden geschreven. De Marnedorpen, Adorp, Garnwerd: op allerlei plekken denken bewoners samen na over hun dorp. Vaak gaat het dan over het woningaanbod en de bereikbaarheid van de voorzieningen. Nicolaas Geenen laat zien hoe de buurtwinkel in Sauwerd werd gered met de hulp van zo'n zestig vrijwilligers uit de omgeving. Bakkerij, ontmoetingsplek en bibliotheek: de winkel is sinds de overname in 2017 van alles tegelijk. Mirte Tersteeg, uitbater van de kerk in Klein Wetsinge, vertelt over de samenwerking met Stichting Oude Groninger Kerken, die altijd bereikbaar is als er problemen zijn met het oude gebouw. En Maarten Goorhuis spreekt namens de Stichting Pieterpad, die zich hard maakt voor de beste wandelervaring door het gebied.

Je woont hier niet zomaar. Veel bewoners hebben een bijzondere band met dit gebied. Wat maakt het hier zo speciaal? Marijn Molema laat aan de hand van toekomstvisies uit het verleden zien hoe met name Middag-Humsterland in de afgelopen eeuw vaak werd vergeten. Zelden waren er grote ontwikkelingsplannen. Grootschalige ruilverkaveling is er nooit geweest. Molema laat ronkende toekomstvisies zien, en merkt daarover op dat Groningen-stad en Oost-Groningen vaak wel zijn ingetekend. Delfzijl ook, dat een grote toekomst werd toegedicht. Maar Middag-Humsterland bleef steeds maagdelijk wit. Hoewel de vergetelheid toen misschien tot schaamte leidde, is die nu de reden dat het hier zo bijzonder is. Terwijl de rest van Nederland steeds meer op elkaar is gaan lijken, bleef het hier uniek. Daarover heerst inmiddels sowieso geen schaamte, maar trots.

Je woont hier niet zomaar. Dat moet je op twee ma-

nieren lezen. Het vergt veel inzet en soms wat geluk om de gemeenschap levendig te houden. Samenwerken klinkt snel dromerig: iedereen overlegt en dan komt alles goed. Zo makkelijk is het natuurlijk niet. Mirte houdt voorlopig nog een extra baan aan naast de kerk. Nicolaas vertelde hoe de buurtwinkel het financieel ter nauwer nood overleefde, toen dankzij wegwerkzaamheden iedere dag een stoet wegwerkers de lunch kwam afrekenen. 'We hebben gelijk een pan gehaktballen opgezet', lachte hij. Ook de *ZomerJazzFiets Tour* kwam ter sprake, waarvan de organisatie dit jaar een stap terug deed, deels omdat er geen nieuwe vrijwilligers te vinden zijn die het harde werk over willen nemen.

Het wegvallen van voorzieningen zorgt ervoor dat dorpen meer op elkaar aangewezen zijn. Niet elke plek heeft nog een eigen bakker, maar dat is ook niet nodig. Veel leden van de buurtwinkel komen niet uit Sauwerd zelf, maar uit nabijgelegen dorpen als Adorp. Mensen zoeken de sociale samenhang die het dorp vroeger gaf nu misschien in de bredere omgeving. Wellicht verklaart dat waarom bereikbaarheid zo hoog op de agenda staat. Baudien Bauman wijdt gepassioneerd uit over de campagne die ze voerde om de Paddepoelsterbrug weer terug te krijgen. Die ging in 2018 kapot door een aanvaring en is sindsdien niet meer gerepareerd. Eerder dit jaar presenteerde gemeente Groningen tot Baudiens geluk toch plannen voor een geheel nieuwe brug.

Dankzij de toegenomen bereikbaarheid en communicatiemiddelen is er misschien zoiets ontstaan als een regionale gemeenschap — groter dan het dorp, kleiner dan de provincie. Mensen sluiten zich niet meer op in de directe omgeving. Dat is goed nieuws voor de landschapvisie 't Wad tot Stad, als we Marijn mogen geloven. Want volgens hem kun je een prachtige visie schrijven met mooi opgetekende kaarten, maar als niemand zich er hard voor maakt, sta je met lege handen.

Tekst en beeld is gemaakt door team Landscape Collected, als reflectie op de tweede kennisavond van 't Wad tot Stad. Kijk voor het hele proces op www.landschapswerkplaats.nl

De
Vier
Kennis
avonden.

T WAD TOT STAD